

Як свідчить досвід багатьох країн, інтеграція дітей з особливими освітніми потребами відбувається в інклюзивних школах, які приймають усіх дітей за місцем їх проживання. Тобто, такі діти можуть навчатися у загальноосвітніх школах за умови реалізації інклюзивної моделі освіти, зорієнтованої на особистість, що заохочує вірити в свої сили, бути собою, спонукає до реалізації особистісних можливостей, широкого самовираження, внутрішньої активності.

Але інклюзивна освіта потребує змін на всіх рівнях, оскільки це особлива система навчання, яка охоплює різноманітний контингент учнів і диференціює освітній процес, зважаючи на потреби дітей усіх груп та категорій.

Навчання дітей з інвалідністю здійснюється за допомогою спеціальних методів, способів і в умовах, які максимально сприяють засвоєнню знань і соціальному розвитку.

Відомо, що значний корекційний вплив та задіяння компенсаторних можливостей організму досягається при участі розумово-відсталих слабозорих дітей і слабозорих дітей з нормальним інтелектом у шкільних виховних заходах [2, с. 291]. Враховуючи це, рекомендовано приділяти велику увагу вечорам відпочинку, спортивним змаганням, екскурсіям, зустрічам з видатними людьми, приходу волонтерів.

Інклюзія розглядається як процес (не як результат) підходу до різних потреб усіх учнів, збільшення участі в навчальних процесах і скорочення винятків за межами й у межах освіти. Зміна погляду на процес виховання як інклюзивний процес пов'язана з новим визначенням проблеми. Після визначення освіти дітей зі спеціальними потребгами ЮНЕСКО прагне вирішувати проблему спеціального обладнання, оточення й викладачів та їх кваліфікації, а також розробку методів та навчальних планів.

Таким чином, поняття «інклюзивний» персоніфікує собою безпосередню приналежність і стосується не тільки людини з інвалідністю, а взагалі всіх людей, з якими ми маємо справу. У процесі інклюзії величезну роль відіграє повага до себе, до інших, прийняття оточення з їх відмінностями.

Навчальний процес дітей з порушенням функції зору потребує від учителя застосування спеціальних форм і методів навчання. Важливим є усунення певних труднощів під час користування різними засобами навчання. Необхідно дотримуватись правил гігієни праці та перерв для відпочинку очей, оптимально освітлювати робоче місце.

В умовах сьогодення, зусиллями «Української спілки інвалідів» та усіх небайдужих громадян інклюзивна освіта незрячих дітей стає доступною. Навчання таких дітей забезпечують нетбуками з голосовими програмами екранного доступу, брайлівськими друкарськими машинками, програмами для збільшення зображення на екрані комп'ютера абетками Івана Малковича у рельєфному та звуковому оформленні, мультиплікаційні фільми з тифлокоментарем.

Безперечно процес досить складний та довготривалий, але спільними зусиллями можна досягти успіху у полегшенні навчання таких дітей.

Список літератури

1. Основи 'інклюзивної освіти. Навчально-методичний тасібник/ за - заг.ред. Колупаєвої А.Л. - К. : «А.С.К», 2012. - 308 с
2. Синьова С.П., Федоренко С.В. Тифлопедагогіка / Є.П. Синьова, С.В. Федоренко. - К.: «Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова». 2009.- С 291.

Костенко Т.М.,
завідуюча відділом освіти дітей з порушеннями зору
ІСП НАШІ України, кандидат психологічних наук
Інститут спеціальної педагогіки НАШІ України
Перепеченко О.М.,
завідувач відділення соціальної реабілітації,
*Київський міський Центр соціальної,
професійної та трудової реабілітації інвалідів.*
Виконавчий директор ІС «Ліга організацій осіб
з інвалідністю по зору «Сучасний погляд»

ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З ГЛИБОКИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

Сьогодні багато не лише говориться про інтеграцію в суспільство осіб з глибокими порушеннями зору, й відбуваються зміни у відношенні суспільства і держави до людей і? глибокими порушеннями зору, визнаються їх права, щодо надання рівних можливостей у різних галузях життя.

Проте, виникають нові соціальні проблеми, що ускладнюють процеси адаптації, реабілітації й інтеграції в суспільство осіб з

порушеннями зору[1]. Пропонуємо розглянути психологічну реабілітацію в становленні особистості незрячого як один з напрямків реабілітації.

Розглянемо алгоритм психологічної реабілітації особистості при раптовій втраті зору.

Втрата зору призводить до зміни усталеного способу життя, тому часто втрачається сенс життя та можливість подальшої реалізації в суспільстві. На емоційному рівні це проявляється у усвідомленою або неусвідомленою постійною тривогою, підвищеною збудливістю, роздратованістю та неможливістю зосередитися. За цим виникає відчуття втрати контролю над ситуацією, над своєю поведінкою, що призводить до почуття безпорадності, провини, страху та паніки [2].

Психологічна реабілітація здійснюється за такими напрямками: психодіагностика, психокорекція, психопрофілактика.

Психодіагностика допомагає виявити внутрішній стан, характерологічні та особистісні особливості особистості з порушеннями зору та визначити шляхи психологічної роботи.

Психокорекція та психопрофілактика проводиться в індивідуальній та груповій формах.

В індивідуальній роботі виявляються стресори або стресові реакції в якості проблем, які потребують вирішення.

Психокорекційна робота спрямовується на те, щоб люди з глибокими порушеннями зору навчилися аналізувати свій психологічний стан та знайти адекватні способи відреагування високої внутрішньої напруги після втрати зору [3].

В кінцевому результаті психокорекції мають бути сформовані навички самоконтролю у вигляді:

1. вміння керувати своєю поведінкою в конфліктних ситуаціях і ситуаціях досягнення мети в стані втраченого зору;

2. вміння розрізнати спеціальні фізіологічні види емоцій (роздратування, страх, тривогу) та управляти ними з виробленням індивідуально-зручної моделі поведінки;

3. вміння впливати на пізнавальні процеси і коригувати їх.

Одним з методів психокорекційної роботи після втрати зору є релаксація, в результаті якої людина з глибокими порушеннями зору вчиться володіти своїм фізичним та емоційним станом, знімати напругу, перенаправляв негативні емоції в потрібне русло, що допомагає адаптуватися до нового фізичного стану.

Психопрофілактика проводиться на психологічних заняттях та тренінгах.

Психологічні заняття включають основи саногенного мислення (допомагає справлятися з емоціями обіди, провини, сорому), теорії про типи характеру (для визначення правильної стратегії і тактики спілкування та конструктивного вирішення конфліктних ситуацій).

Психологічні тренінги допомагають сформувати і закріпити навички впевненої поведінки в спілкуванні в стані втрати зору, випрацювати модель поведінки (алгоритм) для якої характерно поєднання соціалізованої агресії та поступливості з тактовністю.

Результатом тренінгової роботи є зміна свого внутрішнього стану, який відтепер характеризується: впевненою поведінкою, здатністю адекватно оцінювати свою поведінку і коригувати її в залежності від ситуації, бажанням йти на контакт.

Список літератури

1. Ююіюта Є.А. Особливості процесу інтеграції в суспільство осіб з глибокими порушеннями зору / Є.А. Клоіюта // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. - 2015. - № 12 (14). - С. 142-155.
2. Кобильченко В.В. Проблема супроводу в науковій та методичній психолого-педагогічній літературі / В.В. Кобильченко // Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання. — 2010. — №2. — С 31-36.
3. Кобильченко В.В. Базові сценарії занять з тренінгу педагогічної рефлексії/ В.В. Кобильченко // Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання. - 2011.-№2. --С. 32-38.

Костіна Т. О.,

учитель англійської мови

комунального закладу «Харківський спеціальний навчально-виховний комплекс ім. В. Г. Королевика» Харківської обласної ради

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ГЛИБОКИМИ ВАДАМИ ЗОРУ

Як зазначено у Державному стандарті освіти, сьогодні потрібно виховувати та розвивати якості особистості, які відповідають вимогам інформаційного суспільства, інноваційній економіці, завданням будівництва громадянського демократичного суспільства на основі толерантності, діалогу культур і поваги багатонаціонального, полікультурного й поліконфесіонального складу українського суспільства.